

Korsgaard: Da nærværende Lovforslag den 1. Februar blev fremsat i det andet høje Ting, skal jeg ikke nægte, at det glædede mig at se et saadant Forslag forelagt, idet jeg erkender, at der er mange Landarbejdere, som bor i Huse, der ikke burde anvendes til menneskelig Beboelse. Men ved at gaa Lovforslaget igennem i Enkeltheder opdagede jeg desværre, at der var Ting knyttet til det — Ingredienser kommet i Maden, som den ærede Ordfører for Venstre (Nielsen Mann) sagde —, der gør og hidtil har gjort, at vi ikke har kunnet stemme for Lovforslaget.

Efter den Gennemgang, Lovforslaget har været Genstand for, først af den højtærede Landbrugsminister, senere, og ikke mindst, af det ærede 6te Medlem for 4de Kreds (P. C. Petersen), skulde man jo tro, at vi andre nu maatte være fuldkommen klar over, hvad der menes med Lovforslaget, og hvad der staar i det. Ikke desto mindre vil jeg gerne tillade mig at stille den højtærede Landbrugsminister et Spørgsmaal vedrørende Punkt 5 i § 2. Der staar, at for at komme i Betragtning ved Tildelingen af Byggelaan skal vedkommende Ansøger „være beskæftiget ved normalt forefaldende Arbejde paa Landet“. Jeg ved ikke, hvad der forstaas herved. Jeg ved ikke, om der kan være Tale om, at f. Eks. Teglværksarbejdere kan komme med, om der kan være Tale om, at f. Eks. Slagteriarbejdere kan komme med. Jeg vil gerne have den Bestemmelse lidt nærmere defineret.

Ligesom den ærede Ordfører for Venstre synes ogsaa jeg, at Lovforslaget ved Behandlingen i det andet høje Ting nærmest er blevet forringet i Stedet for, som vi havde haabet, forbedret, og jeg vil da ogsaa gerne hæfte mig ved Begyndelsen af § 2, hvor dette, at de Huse, der her er Tale om, skulde opføres uden for de bymæssige Bebyggelser, er gaaet ud. Det vil efter min Opfattelse let føre til, at de fleste af de Huse, som vil blive opført efter denne Lov, bliver opført om ikke i Stationsbyer, saa dog i Landsbyer med bymæssig Bebyggelse, og det vil igen medføre, hvis der ikke under Punkt 5 i § 2 er ganske bestemte Regler om, hvem der kan faa saadanne Laan, at mange vil melde sig og søge Laan efter dette Lovforslag. Jeg for mit Vedkommende vil ikke have noget imod, at f. Eks. Teglværksarbejdere, som jo arbejder med Jord, kunde komme ind under Lovens Bestemmelser.

Jeg ser med nogen Bekymring paa, at Jordfondens Midler delvis stilles til Raadighed ved dette Lovforslag, og jeg havde egentlig ikke tænkt mig, at Jordfondens

Midler skulde finde Anvendelse til Opførelse af Bygninger for Arbejdere, som ikke i alleregentligste Forstand kan komme ind under Begrebet Landarbejdere. Saa vidt jeg kan læse de Bemærkninger, der ledsagede Lovforslaget ved dets Fremsættelse i det andet høje Ting, staar der udtrykkelig nævnt, at det er egentlige Landarbejdere, man tænker paa, og efter de Bemærkninger, det ærede 6te Medlem for 4de Kreds (P. C. Petersen) gjorde, har jeg det Indtryk, at ogsaa dette ærede Medlem mener, at det er egentlige Landarbejdere, der her er Tale om. Som jeg har sagt, er, efter den ændrede Ordlyd af Indledningen til § 2, jeg og mit Parti bange for, at Paragraffen vil kunne anvendes paa en noget anden Maade, end jeg forstaar Meningen var, da Lovforslaget i sin Tid blev fremsat.

Endvidere vil jeg gerne gøre nogle Bemærkninger vedrørende Byggesummen. Efter Forslaget skal der kunne ydes Laan paa indtil 7 000 Kr. Naar man kender de egentlige Landarbejders Levevilkkaar, kender de Boliger, de lever i i Øjeblikket, og ved, hvad de mange Gange tjener, maa man indrømme, at naar de skal bo i et Hus, som det har kostet 7 000—8 000 Kr. at opføre — naar der her er nævnt 7 000 Kr. som Maksimum, er de allerfleste klar over, at der i Virkeligheden ogsaa bliver Tale om den Sum —, vil der til Forrentning og Afdrag af dette Beløb medgaa betydeligt mere end det, de i Øjeblikket giver for at bo endda i en ret god Lejlighed. Jeg havde haabet i Lovforslaget at finde en Bestemmelse, hvorefter Landarbejdere, som selv har Hus, og hvis Hus trænger til en Restaurering, ogsaa kunde komme ind under denne Lov, saa at de for et betydeligt mindre Beløb end de her stipulerede 7 000 Kr. kunde faa en efter Landboforhold særdeles god Bolig.

Det i Kapitel II indførte Fæsteprincip har vi fra konservativ Side altid vendt os imod, og hvor det drejer sig om saa smaa Jordlodder, som der her er Tale om, kunde man efter vor Mening gaa bort fra det.

Ogsaa det i § 28 indførte Fagforeningsprincip synes vi fra vor Side godt kunde have været udeladt.

Afsnittene B og C er efter den højtærede Landbrugsministers Mening ikke undergaaet store Forandringer, men de er dog efter min Mening affattet paa en saadan Maade, at det kan volde Ejerne af disse Huse visse Besværigheder. Vi ved jo, at naar Gaardejeren, Proprietæren, Gods-ejeren opfører Boliger for vedkommende Bedrifts Arbejdere, er det mange Gange,